

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 6 december 2012
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.05 uur

Aanwezig: de heer D. Jager (voorzitter, VVD), de dames B. Enting (PvdA), E. van Lente (PvdA), A. Postma (GroenLinks), L.I. van der Vegt (GroenLinks), N.G.J. Temmink (SP), G.E.J. Copini-van der Meulen (D66), A. Kuik (CDA) *t.v.v. R. Bolle*, M. Wilschut (Partij voor de Dieren), de heren M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), J. Bolhuis (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), E. Eikenaar (SP) *tot B.2*, P.S. de Rook (D66) *tot B.2*, M. Verhoef (ChristenUnie), M. van den Anker (Student en Stad)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: mevrouw J.A. Visscher (SP) *niet bij B.1*, de heren D. Ishta (PvdA) *bij A en B.2*, T. Schroor (D66) *tot B.1*

Inspreker: de heer Hazekamp (namens sportkoepel Hoogkerk)

Verder aanwezig: onderzoekscommissie verzelfstandiging openbaar onderwijs *bij B.1*, bestaande uit: de dames E. van Lente (PvdA), L.R. van Gijlswijk (SP, voorzitter), B.I. Mooren (externe onderzoeker), de heren W.B. Leemhuis (GroenLinks), E.M. Wolbers (externe onderzoeker)

Afwezig m.k.: M. Dekker (PvdA), de heren K.S.N. van der Veen (GroenLinks), R. Bolle (CDA)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen van harte welkom.
- Verwijst naar een mail van wethouder Visscher over het telefoonnummer 1414.
- Verzoekt geïnteresseerden zich aan te melden voor een informele bijeenkomst over het Forum op 19 december en voor een werkbezoek aan de Stichting Nieuw Nabuurschap.

Wethouder Visscher:

- Meldt dat het NOS Journaal opnames in Groningen maakte over de nadelige gevolgen van kabinetsvoornemens voor langdurige zorg. De G32 stuurde de Tweede Kamer een bezorgde brief en de staatssecretaris staat open voor suggesties.

Wethouder Schroor:

- Verwacht pas in januari de evaluatie van voorschoolse educatie en het niet volledig benutte budget.

Dhr. De Rook (D66):

- Vraagt of het uitstel gevolgen heeft voor de ingangsdatum van de nieuwe systematiek.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat het technisch niet uitmaakt voor de ingangsdatum.

Wethouder Ishta:

- Is begaan met de familie van de overleden grensrechter en hoopt als samenleving dergelijke vreselijke incidenten te voorkomen.
- Wijst op een brief over een gesprek met Gronitas over mogelijke verplaatsing van het clubhuis.
- Lobbyt in Den Haag via gemeente en provincie voor fondsen voor Noorderlicht en Guy en

- Roni.
- Gaf de Kunstraad gisteren opdracht tot een evaluatie met aandacht voor het aspect transparantie.
- Meldt onrust bij personeel van de muziekschool en het kunstencentrum, die een vooraankondiging over de fusie uitlegden als een ontslagbrief. Formeel is er echter nog geen overeenstemming bereikt over het sociaal statuut. Het college stuurde hierover een verduidelijkende e-mail rond.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Waardeert de betrokkenheid van de wethouder, maar wat gaat hij concreet doen aan geweld op de velden?

Wethouder Ishta:

- Besprak met FC Groningen vanochtend dat er momenteel geen aanvullende maatregelen zijn voor gemeente of club naast de minuut stilte en de rouwbanden.
- Blijft in gesprek met betrokkenen over de tendens van sportverruwing.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Langetermijnagenda en lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

De voorzitter:

- Overlegt met college en griffie om in januari met een vernieuwde en geactualiseerde LTA te komen met onderscheid tussen brieven, raadsvoorstellen, toezeggingen en nota's.

A.4. Conformstukken

A.4.a. Wijziging verordening Wmo-voorzieningen gemeente Groningen (raadsvoorstel 16-11-12)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 19 december 2012.

A.4.b. Herijking accessystematiek gesubsidieerde instellingen (raadsvoorstel 01-11-12)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 19 december 2012.

A.5. Rondvraag

Mw. Van Lente (PvdA):

- Informeert naar eventuele gevolgen door het ingrijpen van toezicht bij Thuiszorg Groningen.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Krijgt signalen dat het gebruik van scholen in Reitdiep en Gravenburg door clubjes lastig en duur is, terwijl gebruik gezien het lage aantal voorzieningen wel de bedoeling was. Welke afspraken zijn er?

Wethouder Visscher:

- Antwoordt dat de directie van Thuiszorg Groningen het college tijdig op de hoogte bracht.
- Geeft aan dat het verscherpt toezicht betrekking heeft op verpleging en verzorging, een rijksverantwoordelijkheid, en speelt in Leek en Veendam. Er zijn geen gevolgen voor Groningen.

Wethouder Schroor:

- Verdiept zich in het gebruik van scholen in genoemde wijken en komt hierop terug.

B. INHOUDELIJK DEEL**B.1. Technische behandeling rapport onderzoekscommissie verzelfstandiging openbaar onderwijs (rapport en raadsvoorstel)****Dhr. Evenhuis (VVD):**

- Vraagt of het vertrek van twee commissieleden de sfeer, attitude en vraagstelling beïnvloedde.
- Is benieuwd of het college, de oppositie of de samenleving de tegenmacht had moeten organiseren.
- Oppert als aanbeveling bij grote projecten als Forum en Meerstad tegenmacht te organiseren, maar hoe doe je dat? Via een externe partij die de juiste vragen stelt en het proces begeleidt?
- Informeert wat in het onderzoek beter had gekund of waar geen tijd voor was.
- Hoort graag een indruk van de schade die gebrekkige archivering het onderzoek toebracht.
- Vraagt of de commissie zwakke punten bij toekomstige verzelfstandigingen aan kan wijzen.
- Krijgt signalen dat medezeggenschap slecht geregeld is in de nieuwe constellatie.
- Wil weten of de commissie een analyse over wijziging of terugdraaien van de verzelfstandiging heeft overwogen.
- Vindt dat het rapport-Klaassen meer aandacht verdient dan drie pagina's.

De heer De Rook (D66):

- Dankt de commissie voor het heldere en bruikbare rapport. Andere fracties sluiten zich hierbij aan.
- Leest dat de raad in de periode 2006-2010 de juiste vragen stelde, maar ook steeds akkoord ging met de voorstellen. Nam de raad genoeg met halve antwoorden of klopten de antwoorden niet?
- Vindt dat er relatief weinig aandacht is geweest voor overdracht van kwaliteitszorg, publieke verantwoording en checks en balances. Herkent de commissie dit beeld?
- Wijst op de tegenstrijdige verklaringen van de wethouder en een ambtenaar over wanneer de wethouder geïnformeerd is over de brief van 26 april: terstond of later? Dit bepaalt de verantwoordelijkheid voor het laat en onvolledig informeren van de raad, aangezien de brief de ernst van de problemen bij O2G2 duidelijk maakte en bestuurlijke opschaling noodzakelijk maakte.
- Roept de commissie op alsnog aanbevelingen te doen richting raad en college.

Mw. Kuik (CDA):

- Is benieuwd waarom gekozen is de beoogde bestuurders niet te betrekken bij de verzelfstandiging.
- Vraagt hoe de commissie is omgegaan met de tegenstrijdige verklaringen over de brief van 26 april en vindt met D66 dat hierin de oorzaak te vinden is van de politiek gevoelige conclusie dat de raad te laat en onvolledig geïnformeerd is.
- Vraagt zich af waarom de raad geen conclusies verbond aan de gestelde kritische vragen.
- Informeert hoe de commissie de verhoren als onderzoeksinstrument heeft ervaren.
- Wil weten hoe het kan dat er twee verschillende visies over budgetneutraliteit zijn ontstaan.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Schrikt van de pittige en ingrijpende conclusies.
- Sluit zich aan bij de vraag over gebrekkige archivering. Leidde dit tot onduidelijkheden of hiaten?
- Vraagt of de gemeente voldoende in control was wat betreft personele knelpunten. Of is het bewust onduidelijk gehouden? Is nader onderzoek hierover op zijn plaats?

- Vraagt zich af in hoeverre de cultuur sinds de Europaparkaffaire is veranderd.
- Is benieuwd hoe het college de informele tegenmacht beter had moeten organiseren.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vraagt of de raad voldoende geïnformeerd is over de planning. In hoeverre is deze politiek afgedwongen?
- Constateert dat budgetneutraliteit nooit een uitgangspunt van de raad is geweest. Heeft de raad voldoende adequaat gehandeld op basis van de beschikbare informatie? Besloot het college het onderwijsbudget als eerste dekkingsbron te gebruiken voor financiële risico's?
- Leest door het hele onderzoek heen dat college en coalitie niet de hele raad bij de verzelfstandiging betrokken. Deelt de commissie die indruk? Had de raad nadrukkelijker aan de bel moeten trekken?
- Wil ook weten of en in hoeverre de gebrekkige archivering het onderzoek heeft bemoeilijkt.
- Vraagt zich af of wethouder Pastoor de raad niet tijdig informeerde doordat ze over onvoldoende of onjuiste informatie beschikte.
- Wijst op het ambtelijk verzoek om de brief van 26 april in te trekken. Hoe duidt de commissie dat?
- Vindt de rol van het bijzonder onderwijs onderbelicht. Was het college voortvarender te werk gegaan als het bijzonder onderwijs geen beroep had gedaan op de gelijkstellingsregeling?
- Is benieuwd hoe de lijst verhoorden tot stand is gekomen. Waarom is niemand van de oppositie verhoord over het gepolitiseerde verzelfstandigingsproces? En waarom is oud-burgemeester Wallage niet verhoord? Zijn er mogelijkheden dit alsnog te doen?
- Sluit zich aan bij de vraag van de VVD over gevolgen van de tussentijdse wijzigingen in samenstelling.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Komt in de raad met zijn politieke oordeel.
- Is benieuwd of er tijdens het proces iemand is geweest die vraagtekens heeft gezet bij het uitgangspunt van budgetneutraliteit en in hoeverre dit tot discussie en heroverweging leidde.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Mist in het goed onderbouwde rapport welke betrokkenen op pagina 80 het rapport-Klaassen bekritisieren.
- Is benieuwd naar een inschatting van de financiële schade doordat partijen er niet eerder uit kwamen (p.18). Heeft dit met de doorbetaling te maken?
- Vraagt welke informatie de raad niet kreeg tijdens de cruciale maanden die nodig waren om de kaderstellende en meebeslissende rol uit te voeren (p.18).
- Komt budgetneutraliteit na 2010 niet meer tegen. Speelde het toen nog een rol?
- Vindt 'onvolledig en te laat geïnformeerd' (p.3) politiek beladen termen. De commissie zou zich op het leereffect richten zodat de raad conclusies kon trekken.
- Leest op pagina 10 dat WMOO, de dienst OCSW en het onderwijsveld pas in 2008 echt betrokken zijn. Wat is 'echt'? En de dienst is toch wel betrokken bij de eerdere notities en bijeenkomsten?
- Krijgt graag inzage in het onderzoeksdossier om uitspraken in hun context te kunnen lezen.

Mw. Enting (PvdA):

- Is benieuwd welke bevindingen in de dossierstudie tot het besluit te verhoren hebben geleid.
- Vraagt of de later benoemde raad van toezicht en het college van bestuur pogingen hebben gedaan alsnog betrokken te raken bij het functieboek, het plaatsingsplan en de Begroting 2010. En waarom zijn ze niet betrokken bij de overgang van de gemeente naar de nieuwe stichting?
- Informeert of het onderwijsveld geprobeerd heeft invloed uit te oefenen op huisvesting, personeel en financiën tijdens de ontvlechting. In het voorjaar van 2008 stelden zij kritische

vragen over de hoogte van de bruidsschat, maar herhaalden zij die vragen bij het besluit in september 2008?

- Vraagt een inschatting van de commissie of nader onderzoek naar de personele knelpunten nodig is.
- Verzoekt de commissie eventuele aanbevelingen voor cultuurverandering aan de commissie Cultuurverandering mee te geven.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Vraagt wat volgens de commissie de belangrijkste les uit het onderzoek is.
- Sluit zich aan bij de vraag van de VVD over zwakke punten in de toekomst.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Sluit zich aan bij de gestelde vragen, met name over de archieffunctie, verschillende visies op budgetneutraliteit en aanbevelingen voor de toekomst.

Mw. Van Gijlswijk (voorzitter onderzoekscommissie):

- Geeft de complimenten graag door aan het onderzoeksbureau en de griffie.
- Wijst erop dat de leden Rutte en Seton laat in het proces van politieke functie wisselden. Daarom kwam er ook geen vervanging. Hun vertrek heeft geen invloed gehad op de sfeer en de vraagstelling.
- Kreeg uiteindelijk de meeste stukken boven water, maar wil dat de raad weet dat het moeite kostte. Het is opmerkelijk dat het overdrachtdossier tussen de colleges verdwenen is.
- Vond het te ver gaan het specifieke personele knelpunt dat naar voren kwam bij een directeur gedetailleerd te onderzoeken. De raad kan het college bevragen of om aanvullend onderzoek vragen.
- Merkt op dat medezeggenschap, de toekomst en het eventueel terugdraaien van de verzelfstandiging geen onderzoeksvragen waren in de door de raad verstrekte opdracht.
- Gaf in het rapport aan het onderzoek van de commissie-Klaassen niet opnieuw te zullen doen.
- Vroeg betrokkenen uit de colleges, de ambtelijke organisatie en O2G2 naar hun oordeel over het rapport-Klaassen.
- Constateert ook tegenstrijdige verklaringen tijdens de verhoren onder ede, maar vindt dit geen invloed hebben op de inhoud van het rapport.
- Kan niet precies vaststellen wanneer de wethouder op de hoogte kwam van de brief van 26 april en de ernst van de problematiek. De tegenstrijdige verklaringen blijven naast elkaar bestaan.
- Oordeelt wel dat de raad bij het vaststellen van de Jaarrekening 2009 in mei 2010 geïnformeerd had moeten worden over de problematiek. Dit is pas in juli gebeurd.
- Stelt dat je de veronderstelling dat de problemen technisch via overleg tussen accountants zouden kunnen worden afgedaan, een gebrek aan bestuurlijke en politieke sensitiviteit kunt noemen
- Noemt als mogelijke aanbevelingen het organiseren van tegenmacht en het evalueren van politieke rollen van college én raad. Het formuleren van aanbevelingen is aan de raad.
- Vraagt zich af waar het onderwijsveld aan de bel had moeten trekken toen er nog geen tegenmacht was georganiseerd in de periode voor eind 2009.
- Wijst erop dat tot 2008 politiek verkend is in de boezem van het college. Pas daarna kwam het gesprek met het onderwijsveld en de raad op gang.
- Is tevreden over de openbare verhoren, die publieke verantwoording hebben bereikt.
- Constateert dat voorstellen ondanks kritische vragen als conformstuk geagendeerd werden. Blijkbaar waren raadsleden gerustgesteld of hadden ze geen informatie om de beantwoording tegen te spreken. Raad én college doen er verstandig aan hun rol in dit proces kritisch te bekijken.
- Woog met de commissie af wie verhoord werd binnen de beperkte tijd en middelen van het onderzoek. Alle fracties zijn in een groepsgesprek aan het woord geweest.

- Schat in dat extra verhoren geen aanvullende of andere informatie hadden opgeleverd.
- Noemt het een feitelijke constatering dat de raad te laat en onvolledig is geïnformeerd. Het politieke oordeel daarover is aan de raad.
- Constataert dat het college alle relevante stukken naar de raad heeft gestuurd. Soms vond er wel afstemming plaats in kleinere kring.
- Overlegt met de griffie en het onderzoeksbureau of inzage in het onderzoeksdossier mogelijk is en komt hier zo snel mogelijk op terug.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Legt uit dat budgetneutraliteit al vroeg is geformuleerd als uitgangspunt, maar niet in de uiteindelijk vastgestelde stukken terecht is gekomen. Desondanks werd er wel met dit uitgangspunt gewerkt.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Wijst op de bewuste keus eerst te ontvlechten en dan pas over te dragen, waardoor tijdens de ontvlechting geen tegenmacht aanwezig was.
- Noemt als andere vorm van tegenmacht kritische geluiden van de raad en het veld, die het college niet ten volle benut heeft.
- Merkt op dat het Handboek Governance wel aandacht besteedt aan kwaliteitszorg. Het was niet aan de onderzoekscommissie te beoordelen of dit voldoende was.

Mw. Mooren (externe onderzoeker):

- Verklaart de verschillende visies op budgetneutraliteit uit het feit dat er nooit een definitie is vastgesteld.
- Verwijst naar pagina 51, waar een directeur van een dienst opmerkingen maakt over mogelijke frictiekosten. Er is onvoldoende expliciet discussie gevoerd over de vraag of budgetneutraliteit als uitgangspunt haalbaar was.
- Antwoordt dat de raad in de laatste maanden van 2009 onvoldoende informatie had over nog af te hechten punten in de overdracht, bijvoorbeeld rondom huisvesting. Er speelde veel.

B.2. Uitkomsten onderzoek Mulier Instituut, ruimtebehoefte sport (collegebrief 11-10-12)

Dhr. Hazekamp (inspreker namens sportkoepel Hoogkerk):

- Meldt dat de sportverenigingen het sportpark te klein vinden.
- Wijst op de ambities en prestaties van sportverenigingen, die op steeds hoger niveau presteren en nieuwe leden aan blijven trekken.
- Stelt dat de breedtesport noodzakelijk is om de topsport te voeden.
- Vindt besturen ook vooruitkijken. Mogelijke bebouwing van De Held III en het Suikerunieterrein zal het aantal leden van sportverenigingen in Hoogkerk nog verder doen toenemen.
- Noemt het gebrek aan capaciteit demotiverend voor vrijwilligers, die essentieel zijn voor de sport.
- Waarschuwt dat de tennisvereniging door de gebrekkige accommodatie in haar bestaan bedreigd wordt.
- Pleit voor één groot sportcomplex op een zichtlocatie en door middel van co-creatie ruimte te creëren, ook voor de tennisvereniging. Een investering van 3 in plaats van 1 miljoen euro zorgt dat Hoogkerk zeker vijftientig jaar vooruit kan.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Is blij met de vooruitblik op accommodaties, maar vindt een analyse van bevolkingsaantallen te beperkt. Kwaliteit en andere sportdoelen zouden ook een rol moeten spelen.
- Wordt als raad graag meer betrokken bij het investeringsprogramma door net als bij het onderwijs jaarlijks meer inzicht in de investeringen te krijgen.

- Vraagt het college of er ruimte is samen met de sportkoepel Hoogkerk plannen te maken voor de 1 miljoen euro of een beetje meer. Wat zijn de plannen voor de afkalvende tennisaccommodatie?
- Pleit voor modulaire en tijdelijke oplossingen zoals bij onderwijshuisvesting, door bijvoorbeeld containers als kleedruimten te gebruiken.

Mw. Van der Vegt (GroenLinks):

- Concludeert dat de gemeente niet alle dromen kan waarmaken, maar de basis wel op orde kan krijgen en uitbreiden door multifunctionele velden, meer speeldagen en enkele nieuwe hallen.
- Pleit voor het overnemen van de aanbeveling planning van sporthallen te digitaliseren, zodat gebruikers in hun eigen wijk eenvoudig kunnen zien en boeken wanneer iets vrij is.
- Verzoekt het college aanvullend te onderzoeken of voorzieningen voor sporters met een beperking op orde zijn.
- Steunt differentiatie in tarieven gekoppeld aan tijden.
- Wil niet dat een vijfde hockeyveld ten koste gaat van de wielersbaan.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Vindt dat sportbeleid niet alleen door demografische analyses geleid moet worden, maar door ambities om iedereen op niveau aan sporten te helpen en talenten te ontwikkelen.
- Hecht aan de sociale component van verbroedering, die sport in wijken kan bereiken.
- Bespreekt graag jaarlijks de voorgenomen investeringen om vooraf beleid aan doelen te toetsen.
- Denkt dat er ruimte is samen met verenigingen beheer en kwaliteit op peil te houden en onorthodoxe oplossingen te bedenken, zoals de opslag in containers bij GHBS.

Dhr. Blom (VVD):

- Vraagt waar het college aan denkt bij aanscherping van het verhuurbeleid.
- Informeert of de ALO een optie blijft of dat er een andere bestemming voor komt.
- Is benieuwd of de vereniging in staat is schietsport te financieren.
- Steunt bezien van gewoonterecht en differentiatie in tarieven, zodat accommodaties op basis van vraag en aanbod beter benut worden.
- Trekt het zich als gemeente aan wanneer beheer en onderhoud niet op peil zijn.
- Verwacht weinig van het nobele streven verenigingen een grotere rol in onderhoud te geven, gezien de moeilijkheden vrijwilligers te werven. Het is wel het proberen waard voor uitzonderingsgevallen.
- Sluit niets uit en steunt samenwerking en creatieve initiatieven om sport op orde te krijgen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Is bezig met een initiatiefvoorstel over gehandicaptensport.
- Steunt alle vijf bespreekpunten van de PvdA.
- Wijst erop dat verenigingen de kwaliteit van accommodaties beleven en daardoor gemotiveerd zijn mee te helpen bij onderhoud en beheer.
- Vindt dat de tennisvereniging in Hoogkerk in de totale ontwikkeling van het sportpark moet worden meegenomen.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Vraagt aandacht voor de gevaarlijke verkeerssituatie rond sportpark Hoogkerk tijdens piekuren.
- Ziet graag jaarlijkse behandeling van een meerjarenplan onderhoud en nieuwbouw.
- Oppert naast keurmerken voor sporttoestellen ook keurmerken voor accommodaties af te geven.
- Kan zich voorstellen dat beheerders tijdens spitsuren en/of in bepaalde wijken een oplossing zijn.

- Is benieuwd naar de reactie op de suggesties van PvdA en het Mulier Instituut, zoals het fysiek uitbouwen van gymzalen om druk van de sporthallen weg te nemen.

Mw. Kuik (CDA):

- Ziet accommodaties als sportmiddel en pleit voor zoveel mogelijk verspreiding over de wijken.
- Vindt een demografische analyse ook te eng. De gemeente moet ook openstaan voor nieuwe initiatieven en pluriformiteit van sportclubs.
- Steunt jaarlijkse bespreking van een investeringsagenda zoals bij het IHP.
- Wil sportverenigingen zoveel mogelijk verantwoordelijkheden geven en betrekken bij beheer en onderhoud, zonder voorbij te gaan aan het feit dat er meer vrijwilligers dan professionals werken.
- Verzoekt het college knelpunten, zoals de tennisaccommodatie in Hoogkerk, zo snel mogelijk aan te pakken. Gaat de wethouder er een kijkje nemen?

Mw. Copini (D66):

- Vraagt of de wethouder bereid is met de inspreker om tafel te gaan.
- Vindt prognoses over bevolkingsaantallen en ledengroei wel voldoende onderzoek.
- Wil als raad op hoofdlijnen betrokken worden bij investeringen.
- Vindt dat de kwaliteit van sportaccommodaties al meegenomen wordt in nota's.
- Is voor beheer en onderhoud door verenigingen, maar zij moeten dan ook meer zeggenschap krijgen over de gebouwen.
- Vindt creativiteit, innovatieve oplossingen en samenwerking altijd als muziek in de oren klinken.
- Vraagt in hoeverre zondagssport op gang komt in de gemeente, aangezien dit druk weg kan nemen.

Mw. Temmink (SP):

- Kan zich grotendeels vinden in de opvattingen van de PvdA.
- Sluit zich aan bij het CDA wat betreft beheer en onderhoud door verenigingen. Het gaat om een samenspel, waarbij de vereniging niet wordt overvraagd.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Vindt sport belangrijk voor sociale samenhang en gezondheid.
- Wijst op de financiële restricties en moedigt creatieve oplossingen zoals tijdelijke gebouwen, zondagssport en digitale toewijzing aan.
- Kan zich met D66 vinden in berekeningen over gebruik middels demografische prognoses.
- Staat achter het meer betrekken van de raad bij investeringen.
- Pleit voor een middenweg in beheer en onderhoud, waarbij clubs meer betrokken raken, maar de gemeente verantwoordelijk blijft.

Wethouder Ishta:

- Begrijpt de problemen in Hoogkerk, maar wijst op de beperkte middelen.
- Wil met die kanttekening in gesprek gaan met de sportverenigingen in Hoogkerk over oplossingen.
- Stelt dat de prognoses nuttig zijn en niet te veel pretentie hebben. Ze komen ook niet altijd uit.
- Vindt het probleem vooral ondoelmatig gebruik van accommodaties. In Corpus den Hoorn is een goede verbetering gemaakt.
- Wil de discussie over zondagssport aan, dan is het vaak erg rustig. Deels ligt dit bij de KNVB.
- Werkt aan een digitale ruimteplanner.
- Wijst op de MIP en de MOP waarmee de raad geïnformeerd wordt.
- Kan zich voorstellen het idee van een meerjarenplan mee te nemen in het visiedocument over sportieve inrichting volgend voorjaar.

- Vindt dat de overheid zich niet te veel met de bedrijfsvoering van sportverenigingen moet bemoeien.
- Antwoordt dat de kosten van meer beheerders niet in verhouding staan tot de opbrengsten en zal dit met een berekening laten zien.
- Zal bij ieder geval kijken of tijdelijke maatregelen als containers mogelijk zijn.
- Neemt de opmerking van GroenLinks over de wielervedbaan ter harte.
- Vindt het geen overheidstaak schietsport te financieren, maar komt in het voorjaar terug op eventuele mogelijkheden op Kardingge.
- Komt schriftelijk terug op eventueel niet-beantwoorde vragen.

B.3. Kadernota Aanpak overmatig alcoholgebruik jongeren 2013-2016 (raadsvoorstel 15-11-12)

Dhr. Blom (VVD):

- Erkent de gevolgen voor de neurologische en maatschappelijke ontwikkeling van jongeren, overlast en vernieling.
- Gaat uit van hoge ambities in het uitvoeringsprogramma.

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Is blij dat minder jongeren drinken, al neemt de ernst soms toe.
- Steunt de alcoholpoli en andere krachtige maatregelen in samenwerkingsverband.
- Denkt dat de nieuwe wet meer mogelijkheden biedt voor strenge handhaving om te voorkomen dat jongeren sterke drank kunnen bestellen.

Mw. Copini (D66):

- Vraagt waarom de pijler van het RIVM niet is meegenomen om alcoholreclame in de openbare ruimte tegen te gaan en scholen alcoholvrij te maken.
- Ziet veel winstpotentie in handhaving bij supermarkten, horeca en sportkantines.
- Pleit voor overleg met ondernemers, verenigingen en ouders.
- Hoopt dat het CJG en de GGD ook echt ouders kunnen bereiken, want de gemeente kan niet alles.

Mw. Kuik (CDA):

- Ziet alcoholgebruik door jongeren als een verantwoordelijkheid van de hele samenleving.
- Steunt het betrekken van jongeren bij het beleid.
- Sluit aan bij de opmerkingen over handhaving.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Betreurt dat de ernst van drankgebruik toeneemt, al nemen de aantallen gelukkig af.
- Is blij met het vervolgplan en de nieuwe wetgeving.
- Is benieuwd naar de uitvoering en stelt voor de toegangsleeftijd aan tijden te koppelen.
- Bezocht de alcoholpoli en is verheugd over de snelle realisering.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Is tevreden over de nota en het betrekken van jongeren. Voor effectief beleid is het noodzakelijk de oorzaken van alcoholgebruik te achterhalen in plaats van alleen symptomen te bestrijden.
- Ziet de meeste winst in het betrekken van ouders.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Vindt dat iedereen uit onderzoek de schadelijke effecten van alcohol voor jongeren kan weten.
- Steunt de leeftijds grens, de aangebrachte focus in het beleid en de alcoholpoli.

- Stelt dat de winst uit alcoholverkoop vele malen lager is dan de schade.

Mw. Temmink (SP):

- Vraagt aandacht voor het systeem van boete- of kanskaart, waarbij jongeren een boete kunnen ontlopen door met hun ouders een cursus te volgen.
- Ziet bij ondernemers een grote verantwoordelijkheid om dronken jongeren niet meer te schenken. Stimuleert de gemeente trainingen voor barkeepers?

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is blij met de daling van het aantal drinkende jongeren. Ouders hebben meer invloed dan gedacht.
- Vindt de groeiende kloof in opleidingsniveau en sociaal-economische status verontrustend en stemt in met de focus op vmbo en mbo.
- Vraagt of overwogen is meer aandacht aan studenten te besteden, eventueel via verenigingen.
- Ziet veel in het gebruik van rolmodellen zoals sporters.
- Pleit voor aansluiting bij behoeften van scholen en sportverenigingen, omdat het beleid voor een deel afhankelijk is van hun vrijwillige medewerking.
- Vraagt of er signalen zijn dat scholen last hebben van de nabijheid van slijters en supermarkten.
- Informeert of VNN geen problemen meer heeft met uitvoering van de taken.

Mw. Enting (PvdA):

- Is blij dat ouders meer doen en steunt de focus op vmbo en mbo.
- Pleit voor zorgvuldige voorbereiding van de mogelijkheden van de nieuwe wet. Wat is de planning?
- Hoort dat gemeenten specialistische kennis nodig hebben voor handhaving. Hoe zit dat?
- Is benieuwd hoe actieve jongeren ingezet gaan worden in het uitvoeringsprogramma.
- Informeert of bezuinigingen en veranderende taken problemen opleveren voor de gezamenlijke alcoholpoli.
- Wijst erop dat het bereiken van ouders door het CJG juist een knelpunt is. Zijn hier ideeën voor?
- Krijgt signalen over toenemend druggebruik door jongeren. Is er een relatie met alcoholgebruik?

Wethouder Visscher:

- Beamt dat de oorzaken van drankgebruik van belang zijn en ziet een verschuiving in het doel van jongeren van een leuke avond hebben naar dronken worden.
- Pleit voor een krachtig signaal vanuit de samenleving en proeft instemming met een rol voor de overheid hierin om duidelijk te maken hoe schadelijk drank is voor jongeren onder de twintig.
- Is verheugd met de brede instemming, dat helpt om met een ambitieus uitvoeringsprogramma tot een krachtige aanpak te komen.
- Wijst erop dat de overheid lang niet overal invloed op heeft.
- Wil de handhaving verbeteren. De wetgeving is laat afgekomen en 2013 is een overgangsjaar, waarbij de Voedsel- en Warenautoriteit kennis overdraagt en boa's opgeleid worden. Vormgeving van handhaving komt in de eerste helft aan de orde in de APVG.
- Betrok via verschillende kanalen jongeren en ondernemers bij de vormgeving van het beleid.
- Wil elementen uit goede voorbeelden toepassen. Zo belt de politie soms ouders op als ze 's nachts een dronken jongere aanhouden.
- Is blij met de provinciale alcoholpoli, die per 1 januari 2013 echt van start gaat.
- Legt de nadruk op de jongere leeftijd, maar zegt toe te bezien of in de Keiweek met studentenverenigingen iets met het onderwerp kan worden gedaan voor studenten.
- Heeft er vertrouwen in dat het na de goede afspraken met VNN beter zal gaan.

- Zet erop in dat leerlingen geen drank kunnen kopen in supermarkten tijdens hun pauze. De nabijheid van winkels tot scholen is een lastig punt in de stad.
- Heeft in het jeugd- en gezondheidsbeleid zeker aandacht voor drugs, zoals in het programma Veilige School.
- Erkent dat het moeilijk is ouders te bereiken. Vaak komen de welwillenden af op bijeenkomsten.
- Bereikte met Voorlichters Eigen Taal en Cultuur via homeparties wel allochtone ouders.
- Gaat kijken naar andere methoden om ouders beter te bereiken.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 19 december 2012.

C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Ingekomen stukken

Geen agenderingen.

C.2. Vaststelling verslag

C.2.a. Vaststelling verslag van 11 oktober 2012

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

C.2.b. Vaststelling verslag van 8 november 2012

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 19.05 uur.